СВОБОДА

LIBERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА"

Рôкъ V. | Мт. Кармель, Па. Четвергъ 19-го Серпня 1897. | Число 34.

Календарь.

Серпень.

19	Ч.	Дометія муч., Пульхеріи
20	П.	Емиліяна еп., Леонида
21	С.	Маттея апост.
22	Н.	10. ПО СОШ. Лаврентія
23	П.	Евпла муч.
24	В.	Фотія и Аникиты
25	С.	Максима исп., Иполита

Змѣстъ.

Вôдъ Редакціи.

Вже минула половина 1897 року. Пригадуемо тому предплатникамъ „Свободы", щобъ выровнали свои залеглости, бо-жь прецѣнь кождый дуже добре знае, що выдаване газеты коштуе и намъ нѣхто за дармо нѣчого не зробить.

Если-жь наши предплатники точно платити будуть пренумерату, мы не одно будемо могли написати мудре и пожиточне для нашихъ людей.

УВАГА.

Хотячи приступити до „Союза" най посылають вступне и мѣсячно до касіера.

Mr. George Chylak
OLYPHANT, PA.

И увѣдомити секретара пôдъ адресою.

Rev. John Ardan
225 Warren st.
JERSEY CITY, N. J.

— Хто виненъ за Календарь „Союза" най всей часъ вôдошле грошѣ на руки секретаря „Союза" о. Ив. Ардана. Якъ хто схоче купити еще Календарь може достати за 25 цнт. у мене. Адреса така:

Rev. John Ardan
225 Warren Str.
JFRSEY CITY, N. J.

СПРАВЫ „СОЮЗА".

ВÔДОЗВА
до членôвъ „Р. Н. Союза".

Просимо всѣхъ нововступуючихъ членôвъ, щобы сейчасъ зъ заплаченємъ першои вкладки до „Союза" декляраціи свои головному секретареви вôдсилали.

Рôвно-жь просимо декляраціи тѣ выписувати на призначенôмъ до того папери, а не на свисткахъ, карткахъ, або листахъ.

Въ деклярацій такôй повинна бути докладно и совѣстно подана вôдповѣдь на всѣ пытаня, а не тôлько на декотрѣ зъ нихъ.

Тѣ секретарѣ, що не мають деклярацій у себе, нехай упôмнуть ся о нихъ у головного секретара, а такожь докладно подадуть имена тыхъ членôвъ, котрѣ грамотъ ще не мають.

Ще разъ пригадуемо всѣмъ, щобы свои мѣсячнѣ вкладки точно платили и завчасу до касы „Союза" вôдсилали, щобы завчасу можна було подавати до публичнои вѣдомости мѣсячнѣ рахунки.

Наконецъ даемо до вѣдомости цѣкавымъ, що „Союзъ" не платить посмертного анѣ за жену, анѣ за мужа, если въ часѣ вступленя ихъ мужôвъ або женъ до „Союза", мали бôльше якъ 45 лѣтъ житя, а то на пôдставѣ § 10 бук. и статутôвъ „Р. Н. С."

Пригадуемо такожь, що пôсля § 7 статутôвъ нашого товариства, анѣ жены находячи ся въ бременнôмъ станѣ, анѣ мужѣ тыхъ женъ на той часъ за членôвъ „Союза" принятими бути не могуть.

Иванъ Глова
председатель.

ПЕРШІЙ РУСКІЙ СВЯЩЕННИКЪ ВЪ КАНАДѢ.

Зъ нагоды вôдъѣзду нашого дорогого товарища о. Нестора Дмитрова до Канады, подаемо его фотографію и при той нагодѣ скажемо де-що про его дѣяльнôсть мѣжь Амер. Русинами.

О. Н. Дмитрôвъ приѣхавъ до Америки зъ весною 1895 р. и осѣвъ якъ парохъ въ Mt. Carmel, Pa. Сего-жь таки року на головной конвенціи „Р. Н. Союза" выбрали его головнымъ секретаремъ того-жь товариства, для котрого вôнъ не мало трудивъ ся такъ словомъ якъ и перомъ. Рôвночасне зъ тою великою гôдностію секретаря сполучивъ вôнъ сего року и гôдность спôвредактора „Свободы", котру редагувавъ посполу зъ о. І. Констанкевичомъ въ Шамокінъ, Па., а опôсля перенѣсъ еи до Mt. Carmel, Pa. и ту выдававъ еи ажъ до цвѣтня с. р. До якои высоты пôднѣсъ вôнъ нашу газету, можуть найлучше знати тѣ, котрѣ передъ тымъ еи читали. А не мало се труду коштувало. Кождый зъ читателѣвъ знае якій хосенъ принесла и приносить наша „Свобода" тота правдива хлопска газета. — О. Н. Дмитрôвъ не жалувавъ труду, а сѣкъ через цѣлый часъ свого побуту въ Спол. Державахъ, сѣкъ немилосердно ворогôвъ нашого народа и почасти промостивъ дорогу до свобôднѣйшого его розвою.

Бачучи сего року, якѣ масы рускихъ хлопôвъ покидае батькôвщину и тягне ся до незнанои Канады добувати для себе долѣ задумавъ удати ся на мѣсце, щобъ тамъ розслѣдити вôдносины, въ якихъ доводить ся жити нашимъ рускимъ поселенцямъ. Дня 1. цвѣтня с. р. выбравъ ся до Канады де перебувъ два мѣсяцѣ, зъ вôдки писавъ листы до „Свободы" про тамошныхъ нашихъ фармерôвъ, а вернувши зъ вôдтамъ на конв. „Р. Н. Союза" и побувши въ гостинѣ помѣжь своими товаришами, повернувъ зъ початкомъ липня на сталый побутъ до Канады, де осѣвъ въ мѣстѣ Winnipeg. Есть вôнъ отже першимъ рускимъ священникомъ на канадійской земли.

Пращаючи нашого товариша о. Нестора Дмитрова отымъ способомъ желаемо ему доброго здоровля, щобъ мôгъ и на дальше трудити ся для добра руского хлопа.

О. НЕСТОРЪ ДМИТРОВЪ, першій рускій священникъ въ Канадѣ.

МОВА Е. В ДЕБСА,

одного зъ найбôльшихъ організаторôвъ робôтникôвъ,

ВЫГОЛОШЕНА въ Toledo, O. 1896 р.

(Дальше).

Робôтники прикутѣ.

Недавно тому колѣй Northern Pacific перейшла въ руки правительственного управителя — а колѣй та есть якобы гускою, котру обскубовано до кôнця. Рôвночасно появила ся петиція, домагаюча ся зниженя платнѣ робôтникамъ, якъ такожь петиція жадаюча, щобъ заборонено робôтникамъ страйковати. Судъ задосить учинивъ обомъ петиціямъ, такъ що не лишь платня робôтниковъ зôстала зниженою за правительственнои администраціи, але заразомъ и заборонено имъ страйкувати на той колѣѣ пôдъ карою образы суду. Робôтники тои колѣѣ зôстали затимъ привязанѣ до своеи службы яко часть власности тои корпораціи. То выглядало такъ, якъ бы рядъ Спол. Державъ притримавъ робôтникôвъ а корпорація перешукувала имъ кишенѣ (смѣхъ и оплески). На колѣѣ Union Pacific обнижено такожь платню робôтникамъ и старали ся о подôбне ограничене свободы робôтника, але знайшовъ ся тамъ честный судія — судія Caldwell (оплески и крикъ). Судія Caldwell показуесь бути честнымъ и справедливымъ судіею и зъ пріемностію зазначую ту мое здиване и пошану для него. Судія Caldwell сказавъ: „Закимъ наступить знижене цѣны, належить завôзвати до суду робôтникôвъ колѣйовыхъ и выслухати, що они мають сказати". Завôзвавъ передъ себе урядниковъ и казавъ имъ навести причины, для котрыхъ хочуть знижити платню своимъ робôтникамъ, опôсля выслухавъ робôтникôвъ и выдавъ вырокъ: „Платня знижена не буде". Освѣдчивъ, що наколибъ заряджоване тою власностію було вôдповѣдне, не булобъ потрѣбно знижовати платню робôтникамъ, и такъ сказавъ: „Платня не зôстане знижена, хотяй бы доходы властителѣвъ колѣѣ не побôльшились анѣ о доляра". Таке поступоване суду взбуджуе въ народѣ довѣріе, наколи таке поступоване, якъ въ першôмъ случаю, пôдкопуе его. Здае ми ся, що то Choate сказавъ, що не лишь важною рѣчію есть, щобы нашѣ суды були справедливѣ, але щобы народъ ихъ за такихъ уважавъ.

Засудженый на 6 мѣсяцѣвъ.

Въ нашôй справѣ выдано въ Чікаґо „injunction" тодѣ якъ американска унія колѣйова пôдняла борбу о права людскѣ. За его помочію, зъ тріумфомъ, встримано мене и моихъ товаришѣвъ вôдъ дѣланя того, чогосьмо нѣколи не робили и не намѣряли робити, а опôсля заслано насъ до вязницѣ за то, щосьмо того не робили (оплески и смѣхъ).

Коли прислали менѣ то „injunction", хотячи показати, що робивъ-емъ въ добрôй вѣрѣ, пôйшовъ-емъ до двохъ найлѣпшихъ адвокатôвъ въ Чікаґо и спытавъ: „Що маю право робити пôсля того „injunction", если въ загалѣ маю до чого право? Есмь горожаниномъ послушнымъ праву; хочу слушности, хочу щобысьте провѣрили то „injunction" и порадили, що робити". Переглянули его и сказали: „Поступай такъ дальше якъ дотеперь; не поповняешь жадныхъ ґвалтôвъ, не радишь уживати средствъ раптовныхъ, противно робишь всьо, що лежить въ твоѣй силѣ, абы вздержувати людей вôдъ надужитъ и вôдъ непослуху праву". Пôшовъ-емь за ихъ порадою и за то дôставъ-емь 6 мѣсяцѣвъ вязницѣ (смѣхъ и оплески).

Придивѣмъ ся, що судія Lyman Trumbull сказавъ о той справѣ. Той судія есть однымъ зъ найспособнѣйшихъ правникôвъ, якихъ той край коли небудь выдавъ. Перебувъ вôнъ 16 лѣтъ въ Сенатѣ Спол. Державъ, бувъ президентомъ комітету правничого Сенату; засѣдавъ на лавѣ найвызшого суду стану Илінойсъ; занимавъ богато высокихъ урядôвъ, а однакъ есть чоловѣкомъ убогимъ. Нема жадного сказь

(Продовжене на другой сторонѣ.)

5

РОБÔТНИЧА СПРАВА.

Написавъ В. Зарѣчный.

(Дальше).

Еще одинъ вырывокъ зъ листу хлопа зъ села Плотычѣ коло Денисова: Мы не жалуемо тыхъ, що пôйшли за море, мы имъ завидимо, бо они суть вôльными вôдъ того всего, що насъ тутъ примушуе жити. Можешь и грудьми тутъ працювати, то однако бôльше не дôстанешь, якъ конечно до животѣня зъ дня на день, а щобы що ощадити, то о тôмъ и мовы нема. Журба о найблизшу будучнôсть, о нашѣ дѣти, жене насъ на край свѣта, бо тутъ въ теперѣшныхъ вôдносинахъ мусимо мы въ недовгôмъ часѣ зôйти въ кій жебрачій.

Такъ! еміґрація на край свѣта, для поправы своеи долѣ. Най же американскѣ Русины дбають о те, щобъ еміґранты не пропадали! Галицкѣ Русины дивлять ся на громаднѣ товпы людей вôдъѣзджаючихъ за море — але дѣла поки що не роблять. Колись въ будучности, и то недалекôй, прійде имъ грѣхъ спокутовати; хлопы зъ прихильными собѣ людьми зъ интеліґенціи возьмуть въ свои руки провôдъ, а тыхъ, котрѣ на головахъ хлопскихъ будували свою долю вôдцурають ся, якъ крайныхъ непотребôвъ.

Стрейки отже и еміґрація суть средствами для обороны стопы житевои. Крôмъ тыхъ двохъ средствъ маемо еще два другѣ, котрѣ ведуть такожь до полѣпшеня стопы житевои робôтника, се політика соціяльна, та звязки робôтничѣ. Хотячи говорити о першôмъ, маю на думцѣ політику графства Льондину. Въ радѣ сего графства засѣдають въ теперѣшнôмъ часѣ такъ званѣ колектівісты. Они ухвалили (вѣдай и зъ своими противниками, котрѣ певно такожь въ той радѣ засѣдають), що въ кождôмъ заводѣ мусить бути установлена плата робоча, та що нѣколи не може бути ся плата менша, якъ шѣсть пенсôвъ на годину для дорослыхъ мужчинъ, а 18 шілінґôвъ на тыждень для дорослыхъ жѣнокъ. Установлена плата робоча затягае ся въ табелѣ — а установляе ся такъ: Фабриканты та звязки робôтничи укладають ся мѣжь собою, за яку плату робôтники мають ити до працѣ; плату, въ той спосôбъ знайдену, подають до рады графства, и се вже есть установлена цѣна. До теперь въ льондинскôмъ графствѣ установлено плату для 70 фахôвъ або галузей; крôмъ того установлено „найменчу плату" на годину, день, постановлено кôлько на день або тыждень може робôтникъ робити, якъ такожь, якѣ мають бути наддатки за часъ „поза-нормальный".

Се постановы рады графства Льондину для робôтникôвъ „заводовыхъ". Але есть робôтники и „незаводовѣ". Для тыхъ истнують двѣ ухвалы низшои палаты зъ 1891 и 1893 р., котрѣ змѣряють до того, щобъ робôтникамъ „незаводовымъ" на теперь принаймѣ въ предприемствахъ державы улекшити ихъ долю. Опираючись на тôмъ рѣшеню палаты, рада графства Льондину ухвалила для занятыхъ нею робôтникôвъ найменчу плату: 24 шілінґôвъ для мужчинъ, 18 шілінґôвъ для жѣнокъ на тыждень („границя нужды" зачинаесь при 21 шілінґахъ). Рада графства ухвалила дальше: предприемецъ, котрый оферуе свою роботу радѣ, мусить робôтникôвъ оплачувати пôсля табелѣ; день робочій не смѣе бути довшій, якъ стоить въ табели и т. д. За переступлене котрого небудь зъ тыхъ приписôвъ, карае ся предприемця карою. Для пôдприемцѣвъ (suburternehmer) выдано подôбнѣ параґрафы. И держава сама англійска почтнае давати такѣ приписы и власть пікôльна.

Рада графства поступае собѣ въ своѣй політицѣ працѣ такъ, якъ мы вже давно се робимо, що до такихъ заводôвъ якъ лѣкарскій, инжинерскій, судейскій и т. д. Мы не беремо першого лѣпшого за найнизшу цѣну, але установляемо добру посаду и выбираемо зъ помѣжь нихъ найлѣпшого (принаймѣ такъ мовить ся). Конкуренція отже мѣжь робôтниками за мѣсцемъ у „рады графства" истнуе, але то не есть конкуренція, котру мы видимо на ринку. Конкуренція, яку выкликуе рада графства мѣжь робôтниками, не змѣряе до того, щобы плату зменчити и черезъ то уровень стопы житевои у цѣлой краинѣ понизити, але до того, щобы збôльшити продукційнôсть працѣ, а черезъ те и ощадити коштôвъ продукціи. Політика графства не зносить права подажѣ и попыту, анѣ конкуренціи мѣжь робôтниками. При теперѣшныхъ обставинахъ нема що о тôмъ и думати, а й нѣколи не знесе ся конкуренціи мѣжь людьми. Заслуга графства полягае въ тôмъ, що установило „приличну плату", та показало другимъ комунамъ, державамъ, та иншимъ властямъ, що робôтникамъ занятымъ ними належить ся платити тôлько, щобы выстарчало до людского житя. Певна рѣчь, що держава англійска займе ся въ недовгôмъ часѣ основнѣйше пытанемъ платы робочои, та покаже мабуть свѣтови, якъ доходить ся практично до ущасливленя бѣдного населеня.

Борба о бытъ все злагоджуе ся. Для обтупѣня, такъ сказати сеи борбы, дуже причинила ся (хоть борба все тревае — але прибирае вôд повѣднѣйшѣ формы) все поступаюча освѣта мѣжь робôтниками. Она потворила союзы робôтничѣ, она показала имъ способъ боронити себе въ нерôвной борбѣ зъ ворожими имъ силами. М... прійшли вже до того, що міліоны робôтни... маемо забеспеченыхъ и на часъ слабости, і... выпадки нещасливѣ у фабрикахъ, и на старôст... и на выпадокъ смерти робôтника. Мы видимо що починае ся рухъ на корысть „fair wages", а... такожь завважуемо початокъ свѣдомости мѣж... незаводовыми робôтниками. Декуды, якъ... Швайцаріи, хочуть всѣхъ робôтникôвъ забес... чити на часъ безроботя. Се дѣйсно було бы ду... спасеннымъ дѣломъ, але не такъ его впровади... въ дѣйснôсть, якъ бы кому здавало ся. Въ мѣст... Ст. Галлемъ въ Швайцаріи заведено примус... убеспечене вôдъ безроботя. Та щожь! Бо... робôтникôвъ не платило вкладокъ, богато та... не належало, бо не хотѣло належати. По недо... гôмъ часѣ знесено се убеспечене. И робôтни... лекше вôдôтхнули! Цѣла рѣчь въ тôмъ, що ... гато робôтникôвъ „заводовыхъ" е убеспечены... и такъ. Безроботе головно трафляе найнис... стоячихъ, некваліфікованыхъ робôтникôвъ, ... трыхъ звычайно на дуже короткій часъ наймаю... ся. Кваліфікованѣ (фаховѣ) не хотѣли плати... за некваліфікованыхъ (нефаховыхъ), и — голос... вали въ радѣ за знесенемъ сего убеспеченя.

* * *

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
Weekly Paper.

The only Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken.

Published at Mt. CARMEL, PA. of each week by the „SVOBODA“ Publishing Co.

ADVERTISING RATES:

One inch per annum...$ 20.00
„ „ Six months 12.00
„ „ three „ 7.00

All comunications should be addressed to:

„Svoboda“
PRINTING OFFICE
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата рôчна 2.00
До старого краю........ 3.00

Всѣ дописи и грошѣ просимъ высылати пôдъ адресу:
To „SVOBODA“
PRINTING OFFICE
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА ВЫХОДИТЬ ЩО ТЫЖДНЯ ВЪ ЧЕТВЕРЪ.

Entered the post office at Mt. Carmel, Pa. as second class mail matter.

(Продовженє зô стороны першои)

анѣ плямы на его имени. Нѣхто не заперечавъ ему нѣколи правды. И що-жь говорить вôнъ въ тôй справѣ? Уживаючи его власныхъ словъ — каже вôнъ: „Льоґічный выпливъ того засуду єсть, що кождый судія може увязнити кождого горожанина после власнои волѣ“. Если то єсть правдою, маємо надъ собою деспотизмъ судôвъ — ничь бôльше — хотяй-бысте не знаю якъ хотѣли то назвати.

Въ тоцѣ справы въ Чікаґо завôзвано ґ. Пульмана до суду для зложеня певныхъ свѣдоцтвъ. Панъ Пульманъ на то причепивъ свôй ваґонъ до потягу ню-йорского и повандрувавъ на всхôдъ. Въ якійсь способъ газеты довѣдали ся о тôмъ наробили галасу, судія освѣдчивъ, що поступить собѣ зъ Пульманомъ енерґічно. За кôлька днѣвъ вернувъ Пульманъ, пôйшовъ на судовій покоѣ, вытолковавъ ся особисто и бôльше ничь не чулисьмо о тôмъ. Если-бъ я такъ поступивъ, пôйшовъ-бымъ до вязницѣ — що за рôжниця!

Другій примѣръ.

Недавно тому судія Генфордъ завôзвавъ до себе Н. С. Payn-a зъ компаніи Northern Pacific, щобы вôдповѣвъ на певній закиды, вôнъ тымчасомъ выѣхавъ до Европы и до сего часу тамъ сидить. Чи впакують его до вязницѣ зъ поворотомъ? Зъ певностію нѣ. Длячого? То розумѣє ся само собою. Коли-бъ то бувъ страйкиръ колѣйовый, то сидѣвъ бы въ Woodstock мѣсто въ Берлинѣ.

Губернаторъ Альтґельдъ, пôдъ однымъ взглядомъ найбôльшій губернаторъ Спол. Державъ сказавъ: „Примѣръ вже даный и теперь кождый судія звязковый може заказати котрому небудь горожанинови щось робити, а опôсля пôслати его до вязницѣ“. Придивѣмъ ся чимъ єсть „injuncion“. Оно має вагу и силу права, але не єсть правомъ установленымъ представителями народу, не єсть правомъ пôдписанымъ губернаторомъ або президентомъ, то єсть лишь самоволя судіи. Судія выдає „injunction“; предкладає его намѣренôй офѣрѣ и завтра слѣдує вже арештоване. Оскарженый має ставлятись передъ того самого судію. Засудъ выдає ся тымъ самымъ судією, котрый представляє собою: судію, судъ и судіѣвъ присяжныхъ. Оскарженый йде до вязницѣ и не має права вôдкликувати ся до иннои инстанціи судовои. Въ вымѣреню справедливости через „injunction“ зôстала знесена выразьна засада конституціи. Право суду за помочію судіѣвъ присяжныхъ зôстало знесене на жаданє грошевыхъ магнатôвъ того краю.

Якій же єсть наслѣдокъ приковуваня робôтникôвъ до ихъ працѣ, а особливо робôтникôвъ колѣйовыхъ? Правительство входить черезъ то въ спôлку зъ корпорацією; робôтникъ єсть звязаный; пôддає ся зниженю платнѣ, приймає мовчки наложеній на него найнеслушнѣйшій вымоги. Яка-жь въ тôмъ цѣль? Деморализовати, понижати робôтника, поки въ нѣмъ не замре почутє людскости.

Однакъ якъ то дѣє ся и длячого такъ дѣє ся, що корпораціи нѣколи не суть повстримованй правительствомъ въ своихъ змаганяхъ? Чи-жь они завсѣгды годять ся зъ правомъ? Чи завсѣгды мають за собою слушнôсть? Чи такъ дѣє ся длятого, що они нѣколи не переступають права, чи може судіѣ звязковій суть лишень креотурами корпорацій? То єсть лишь певнымъ, що злученый голосъ робôтникôвъ не бувъ бы въ силѣ именувати одного судію звязкового.

(Дальше буде).

ЧОГО НАМЪ КОНЧЕ ТРЕБА?

Хоть я не дуже вченый чоловѣкъ и великихъ шкôлъ не покôнчивъ та такъ розглядаючи ся ту въ Америцѣ помѣжъ другими народностями, змѣркувавъ я, що дуже а дуже бѣдній суть тй, котрй не мають жадной науки. Я вже не бесѣдую про тыхъ, що не потрафять анѣ читати анѣ намазати лѣтеры, бо тотй найбѣднѣйшій, по просту якъ темній калѣки, котрй якъ йдуть, то мацяти мусять дорогу палицею, а дуже часто тотй нещасливй люде потыкають ся, падають а неразъ забивають ся. А таке калѣцтво, якъ ось тоє, що люде не вмѣють анѣ читати анѣ писати єсть найгôршимъ. Такимъ людямъ недоступна наука. не знають, що дѣє ся въ свѣтѣ, якъ другй народы жіють и якъ собѣ радять, словомъ нѣчого добре знати не можуть, навѣть въ бізнесѣ хоть бы они були якй спрытнй, не пôйде имъ добре. Отъ подивити ся ту въ Америцѣ по Американцяхъ. Вôнъ кождый знає читати и кождый держить у себе газету. Навѣть такй хлопцѣ, що чистять людямъ по улицяхъ чôботы и у нихъ якъ сховують ся видко зôзаду, якъ выглядає зъ кишенѣ газета.

Наша газета „Свобода“ вже давнѣйше писала о тôмъ и наклпкувала, щобъ нашй рускй люде брали собѣ прикладъ зъ другихъ вченѣйшихъ народностей и хапали ся за науку. Правда, що оно приходить дуже тяжко старшому чоловѣкови брати ся за науку, бо и рука въ него за тяжка и голова вже запята розмаитыми журбами, але якъ бы такъ потиснути себе и трохи хотѣти, то и старшй люде навчили бы ся читати и писати. Але я вже о старшихъ не бесѣдую, я маю на мысли нашй дѣти.

Якъ писала наша „Свобода“, що теперь кôнчать ся вакаціи и пора вже дѣтямъ йти до шкôлъ. Але-жь бо тотй нашй дѣти, они будуть ся вчили по англійски, а по свому по рускому нѣ. Отже треба бы всѣмъ родичамъ рускимъ добре теперь застановити ся и порадити ся, якъ бы то зробити, щобъ дѣти по-при англійску школу могли ходити и до рускои. А ходити до рускои школы мусять, бо нѣкому а лишь намъ рускимъ родичамъ буде встыдъ и ганьба, якъ нашй дѣти забувати будуть свою рôдну мову. А забути си дуже легко можуть. Най тôлько насъ старшихъ не стане, що еще зъ краю знаємо свою рôдну мову, то дѣти нашй якъ не будемъ ихъ вчити по руски то ще по трохи будуть бесѣдувати по свому, але такъ вже ихъ дѣти анѣ слова по свому не заговорять. То-жь уважайте рускй родичѣ, зберѣть ся теперь всѣ на своихъ плейзахъ и де нема рускои школы, тамъ вы установѣть таку для своихъ дѣтей. Най хоть два разы на тыждень вашй дѣти вчать ся по руски. Якъ не маєте учителя, то най вчить дякъ, або хто небудь другій. Чей на кождôмъ плейзѣ знайде ся чоловѣкъ, котрый умѣє добре читати и писати по руски. Вы-жь ему ухвалите якусь тамъ нагороду, чи якъ тамъ вже урадите. Тôлько не зволѣкайте, а берѣть ся скоро до дѣла, бо того вымагає наша руска хлопска справа.

Старый майнеръ.

ВѢСТИ ИЗЪ СТАРОГО КРАЮ.

Страйкъ рускихъ женцѣвъ у краю.

Мѣжь нашими рускими хлопами въ краю, тыми правдивыми нашими братами настають лучшй часы. — Недавно мы подавали въ нашôй „Свободѣ“ якъ то робучй люде въ Угорщинѣ сбурили ся противъ панôвъ и не хотѣли горювати на нихъ; таке саме теперь скоѣло ся въ Галичинѣ. О скôлько намъ вѣдомо зъ краєвыхъ газетъ, то нашй рускй хлопы въ Галичинѣ закроѣли розуму. Вы знаєте дорогй робôтники-Русины въ Америцѣ, якъ то важко приходило ся вамъ тягнути тымъ серпомъ по просторôмъ паньскôмъ ланѣ за кôлькадесять центôвъ. Вы знаєте декотрй и тоє, що неразъ не довело ся захопити и того щастя, щобъ и ту мизерну плату вôдобрати, та нѣхто зъ тыхъ покривдженыхъ не домагавъ ся свого права, бо кождый знавъ, що се на нѣчо не придасть ся. Хто панъ, хто має сякій такій маєточокъ, у того право и справедливôсть, а ты бѣдный хлопе мовчи тай працюй дальше на дармоѣдôвъ. Але видите теперь зачинають и нашй рускй хлопы приходити до розуму. Ихъ зовсѣмъ не переполохали тй препоганй переслѣдованя пôдчасъ послѣдныхъ выборôвъ до рады державнои у Вѣдни, ихъ не вôдстрашила тая кровь, котра проллялась зъ невинныхъ офѣръ, котрй наложили головою за хлопску справу, а якъ бачимо по декуды, то отей декого вôдстрашаючй подѣѣ додали рускимъ хлопамъ духа и вôдваги до дальшои борбы, влляли надію въ дальшу оборону своихъ хлопскихъ справъ.

Та чи чувавъ хто таке? Рускй хлопы въ трехъ повѣтахъ не хотять згинати ся надъ паньскимъ ланомъ за пôвъ-дурно и лишили его збôже ему самому, тобъ-то панови, щобъ вôнъ самъ собѣ за дурничку выжавъ, если не вмѣє оцѣнити роботы руского хлопа. А тй цѣкавй рускй хлопы походять зъ рудецкого повѣту коло Львова та зъ повѣтôвъ черновецкого и садагурского на Буковинѣ.

Мы коли таке читаємо, въ насъ серце радує ся, що тота страшна и неокресана для панôвъ потвора, що звеся рускій хлопъ пôдносить голову, домагаючи ся пошанованя своеи гôдности та своеи робучои силы. Насъ се одушевляє и загрѣває насъ до дальшои працѣ на нашôй далекôй сторононцѣ помѣжъ чужими людьми, та знову мы думаємо, а навѣть вѣримо, що якъ у насъ нашй люде въ Америцѣ рухають ся, стремлячи до свѣтла, ихъ такъ само тыхъ нашихъ братôвъ у краю тѣшить и загрѣває, бо-жь мы нѣчо иншого якъ кôсть зъ кости рôднѣсенькй братя — рускй хлопы.

НОВИНКИ.

ДЛЯ КАНАДЫ!

Подаю до вѣдомости нашимъ кольоністамъ, що въ мѣсяци септембрѣ вôдбуду подорожь по нашихъ кольоніяхъ въ слѣдуючôмъ порядку:

Дня 5. септембра вôдправлю Сл. Божу въ Stuartburn.
Дня 12. септембра вôдправлю Сл. Божу въ Lake Dauphin.
Дня 19. септембра вôдправлю Сл. Божу въ Winnipeg.
Дня 26. септембра вôдправлю Сл. Божу въ Edmonton.

О. Несторъ Дмитрôвъ.

— Якъ вѣдомо, кождый американець вже зъ уродженя є добрымъ бесѣдникомъ. Инша ту рѣчь, чи вôнъ говорить щось мудрого, чи дурного, однакъ нѣколи языка въ губѣ не стратить и буде нимъ молоти якь до умученя. Сенаторъ Morgan, найлучшій бесѣдникъ въ сенатѣ въ Вашингтонѣ запытаный, якъ довго бы мôгъ говорити о рѣчи, о котрôй ничь не знає, вôдповѣвъ зъ усмѣхомъ: „Well“ если бы то була рѣчь, о котрôй-бымъ ничь а ничь не знавъ, то не потрафивъ бымъ довше говорити якъ два дни.

Скромне бажанє.

Послѣдними часами наша редакція одержала чимало листовъ вôдъ галицкихъ Русинôвъ зъ прошенемъ чи бы не могли де въ Америцѣ примѣстити ся. — Оно-бъ незгôрше було якъ бы у насъ въ Америцѣ знайшло ся таке догôдне примѣщенє для интеліґентныхъ Русинôвъ, котрй бы щиро трудили ся для добра нашого руского робôтника, тôлько бѣда, що нема ихъ де примѣстити, хиба бы до майнôвъ, а тамъ здає ся не мали бы охоты. — Та отъ недавно одержали мы вôдъ одного податкового адіюнкта письмо зъ дуже скромнымъ прошенемъ. Просить вôнъ нашу редакцію, щобъ була ему ласкава вышукати дѣвчину, котра бы мала тôлько 50 тысячь долярôвъ. Прикметы того чоловѣка такй: Есть середного росту, вусъ у него бѣлый, а спѣває тенором другимъ або басомъ. Если-бъ знайшла ся така дѣвчина зъ маєткомъ, то пришле сейчасъ фотографію, але доти не приѣде, доки маєтокъ не буде заинтабульованый по половинѣ. — Вôнъ бы, той рускій панокъ, и въ Галичинѣ зробивъ каріеру, та що не може знести сидячого житя, тому рѣшивъ ся на той крокъ, щобъ перебрати ся за море! — О такъ, розумѣє ся, ту въ Америцѣ лишь ждуть на такихъ, котрй-бъ хотѣли зажити легкимъ житємъ, бо ту певно своихъ дармограѣвъ не мають.

— До Seattle, Wash. надôйшла вѣдомôсть о смерти трехъ пошуковачѣвъ золота, а то Ch. A. Blackston, G. Boteher и J. Malingne, котрй померзли тамъ въ мѣсяци цвѣтню того року. При трупѣ Blackstona найдено карточку писану 14. цвѣтня, въ котрôй пише, що всѣ его товаришѣ померзли, вôнъ оденъ маючи вôдмороженй уха, нôсъ и руки идє къ берегамъ моря, однакъ сумнѣває ся чи дôйде тамъ зъ причины великихъ бурь, страшенныхъ морозôвъ и браку живности. Подôбна судьба чекає сотки пошуковачѣвъ золота, котрй безъ застановленя ся вырушили до Аляски.

— Соединеній Штаты пôв. Америки выпродуковали золота на суму 53 міліонôвъ 88 тысячь долярôвъ. Продукція другихъ краѣвъ

Якимъ чиномъ оборонитись намъ вôдъ всѣлякихъ пляґъ сучасной боротьбы о бытъ — мы доперва пробуємо, тому й не дивниця, що богато рôжныхъ плянôвъ нашихъ перепадає. Богато ихъ ще перепаде, закимъ люде дôйдуть до такого ладу, де всѣмъ буде зъ чого жити и по людски жити. Рѣчею насъ всѣхъ єсть сей новый ладъ приспѣшити працею на користь загалу, на користь бѣдныхъ масъ, котрыхъ мѣжь нами таки же ще богато.

У СВ. ИВАНА.

Нарисъ Ольги Кобилянськои.

Сонішній промѣнѣ пекли; нерухомый душный воздухъ бувъ переповненый порохомъ. Було се зъ початкомъ липня...

Около старого православного монастиря св. Ивана въ Сучавѣ на Буковинѣ, що оздобленый чудными, барвными малюнками, обведеный высокими мурами, подобавъ на твердиню, — переливала вôдъ двохъ днѣвъ величезна маса народу.

Се бувъ день вôдпусту, день св. чудотворного Ивана.

Зъ далека и зъ близька насходило ся богато людій, щобы тутъ скрѣпити ся и вылѣчити ся...

Въ низькôмъ, богато оздобленôмъ нутрѣ церкви, лежала обведена штахетами, на пôдвысшеню, срѣбна домовина. Въ нѣй спочивало сповите въ золотôй матеріи, и набальсамоване, мале, немовь дитяче, тѣло Святого; ледви можна бачити.

Биля домовины сидѣвъ дякъ, худый якъ смерть, зъ лицемъ блѣдо-жовтымъ, и не зважаючи на великій стискъ людій, що товпились довкола него, выспѣвувавъ одностайнымъ гугнавымъ голосомъ звычайнй православнй церковнй пѣснѣ.

Въ церкви панувавъ сумракъ, хоть пора була полуднева. Незлѣчимй восковй свѣчки миготѣли, капали, сичали, и розливали солодкаво-душну воню, що мѣшала ся изъ дымомъ кадила. Голова побôчь головы тиснули ся люде до Святого. Штовхали ся, тиснули ся, доптали ся, бадехто боровъ ся навѣть наражаючи житє, щобы лише близше дôстати ся до Святого, споглянути на него, щобы дôткнути ся его пышнои святои шаты, доступити спасеня цѣлуючи его въ чоло...

При головѣ св. Ивана сидѣвъ на понсовôмъ оксамитовôмъ крѣслѣ, въ золотôмъ фелонѣ, бородатый чернець и державъ на колѣнахъ срѣбну тацу. На ню и складали прочане грошѣ за те, що оглядали Святого. Таца немовь угинала ся пôдъ ваготою своєю.

Якій страшный натовпъ въ жаристôй спецѣ! Яка тяжка вбиваюча атмосфера! Якій шепôтъ, якй мольбы, стоны, змѣшанй зъ монотонными спѣвами, зъ зойками жебракôвъ, хорыхъ, при неустаннôмъ гомонѣ дзвонôвъ!

Черцѣ, умученй сповѣдію, вымыкають ся нишкомъ побôчными выходами та ховають ся незамѣтно въ свои комнаты близько монастиря, щобы покрѣпити ся. Правда, се бувъ день горячій, день утомы, але се бувъ для черцѣвъ и день жнива, якихъ въ роцѣ не богато можна зазначити. Тутъ не появляла ся жадна душа, котра-бъ св. Иванови не принесла подарунку.

Богатй бояре зъ Молдавы вразъ изъ своими молодыми дружинами приѣзджали гарными оксамитно-чорными чвôрками, въ посрѣбленôй упряжи, що на сонци ажь лиснѣла, и кидала гордй дары помѣжь жебракôвъ и на срѣбну тацу.

Дѣды калѣки становили передъ входомъ церкви вôдражаючій шпалѣръ и жебрали та горлали зъ цѣлои силы. Рôжнороднй товары, переважно барвнй образы святыхъ, намиста, свѣчки, пахучй мыла та всякй прикрасы жѣночй продавали тувъ у великôй скôлькости.

Около звычайного тихого дому Божого торгували, ошукували и крали теперь зовсѣмъ свобôдно и безъ розбору...

А тамъ... тамъ вынесли знову одну жертву — молоду дѣвчину, що середъ стиску та натовпу зомлѣла. Вона прибула зъ далекои далечины до св. Ивана, щобы знайти помôчь на свою недугу...

Мертве тѣло сѣмнацять-лѣтного хлопця вынесли передъ кôлькома годинами. Незвычайна парна атмосфера церковна убила хорого на груди.

Мѣжь тымъ безперестанно розщибали ся дзвôнки, та лунали спѣвы. Рôжно звучный гамôръ бушувавъ середъ нѣмыхъ мурôвъ монастиря, розлягавъ ся далеко-широко у воздусѣ...

Въ одномъ кутѣ церковного подвôря стоить збита громадка людій: чоловѣки, жѣнки и дѣти. Стоять нерухомо. Посерединѣ ихъ сидить на земли згорбленый слѣпый лѣрникъ и грає на лѣрѣ. Его лице почервонѣло вôдъ спеки, однакъ спокôйне, а вôнъ самъ и не вôдчуває чудного характеру свого окруженя. Его очи широко отворенй впили ся въ одну точку и вôнъ спѣває напруженымъ голосомъ.

И диво! Якій и беззвучный старый голосъ, а однакожь, якъ зворушаючо зливає ся вôнъ зъ нѣжнымъ звукомъ лѣры! Его слухачѣ немовь причарованй, немовь зросли ся зъ тымъ кусникомъ землѣ. Не перешкаджає имъ нѣ гамôръ торгуючихъ, нѣ зойки жебракôвъ, нѣ гомôнъ дзвонôвъ, нѣ спѣвы церковнй... Дрожачій голосъ дѣдуся и слова его пѣснѣ, що повтаряють ся, опанували ихъ немовь демонічною силою:

„Нема правды и не буде.
Розважайте, добрй люде!
Неправдонька мѣжь верхами,
Свята правда пôдъ ногами!“

— Бабуню? А де тота правда? — пытає шепотомъ боязливо девяти-лѣтне сѣльске дѣвчатко, и сѣпнуло у-друге бабуню за рукавъ.

— У Бога, дитинко, — вôдповѣдає старенька побожно.

— У Бога! — повторяє воно стиха до себе... Опôсля звернуло мимоволѣ очи на церковнй стѣны, на яскравй дивоглядній малюнки, задивилось на нихъ и задумало ся...

Зъ задумы збудивъ єи по хвилѣ напруженый голосъ лѣрника:

„Нема правды и не буде,
Розважайте, добрй люде!“

Воно знову звернуло ся до бабунѣ и запытало смѣлѣйше:

— Чому нема правды?

Старенька, здавало ся, хотѣла щось вôдповѣсти дитинѣ, щось ѣй выяснити. Поглядъ єи блукавъ черезъ хвилю въ далинѣ; немовь роздумувала и шукала помочи. Вôдтакъ здвигнула плечима, а по єи устахъ промайнувъ ледви замѣтный безпомôчный усмѣхъ — вона не вôдповѣла...

Дѣвчатко очѣкуючи вôдповѣди, зморщило чоло и само задумало ся...

представляе ся такъ: Австрія выпродуковала золота 46,250,000. Африка 44,000,-000. Росія 22,000,000. Мексикъ 7,000,000. Індіи всходнѣ 5,825,000.

— Дня 5. с. м. бувъ страшный огонь въ Чікаґо. Огонь повставъ въ шинхлѣрни збожевомъ на Grand Ave. надъ рѣкою. Шинхлѣръ належавъ до колеѣ Chicago & Northwestern, а рентованый бувъ через Chicago Terminal and Elevator Co. Порохъ зô збожа занявъ ся въ тôмъ пятьповерховнôмъ будынку, збудованôмъ зъ цеглы и дерева и розширивъ ся такъ скоро, що коли надъѣхали сторожи огневи, цѣлый будынокъ стоявъ вже въ огни. Якъ лишень сторожь заняла ся гашенемъ огня, въ середнѣ будынку наступила страшна експльозія. Заходна стѣна будынку завалила ся, вкрываючи пôдъ звалисками колькунайцять стражакôвъ. Тыхъ же, котрі на даху сусѣдного бровару Trunga боролн ся зъ огнемъ, обняла полумѣнь, що выглядали якъ живй походнѣ, а богато людей переходячихъ мостомъ понадъ рѣку кинуло тисненемъ воздуха въ воду, где и потопили ся. Колькунайцять особъ зôстало забитыхъ, а колькадесять раненыхъ. Одному чоловѣкови именемъ Conway, который зъ далека придивлявъ ся огневи, перелѣтаюча дошка выкинена експльозією, вôдтяла голову, мовь бы сокирою и голову якъ и решту тѣла втрутила въ рѣку.

— Горячка гоненя за золотомъ огорнула днесь майже всѣ верствы населенія въ Америцѣ. Не лишень Американе, але и нашй Русины задумують выбрати ся на Аляску до Klondyke, щобы тамъ накопавши золота въ короткомъ часѣ стати ся богачомъ. Щобы однакъ не гадали, що то Klondyke, мѣсцевôсть где копають руду золоту, есть такъ близенько и що безъ всякого труду и кошту тамъ можна ся достати, подаемо ту за другими газетами рахунокъ, кôлько така дорога прм. зъ Chicago коштуе до Аляски.

1) Подорожь зъ Chicago до Seattle, Wash.	$51.50
2) Тикетъ до sleeping car	$7.00
3) Ѣдженє въ dining car	$10.00
4) Поживлене по стаціяхъ	$6.00
5) Зъ Chicago до Seattle є миль	2.336
6) Ѣде ся дней	4
7) Тикетъ на корабли въ Seattle до Juneau	$32.00
8) Зъ Seattle до Junean є миль	899
9) Ѣде ся дней зъ Seattle до Junean	5
10) Въ Junean коштує жите денно	$2.00
11) Тикетъ кораблемъ до Healey's Store	$1.00
12) До Healey's Store ѣде ся день	1
13) Кошта цѣлого приготовленя ся т. є. убранє, знаряды потрѣбни и живнôсть на рôкъ	$600.00
14) Цѣна пса и саночокъ съ приборами	$500.00
15) Послѣдный корабель зъ San-Francisco вôдплывае дня 30. августа, всѣ мѣсця вже замовлени.	
16) Цѣла вôдлеглôсть торомъ св. Михаила выносить миль	8.536
17) Цѣла вôдлеглôсть просмыкомъ Chilkot миль	3.885
18) Зъ Seattle вôдходять кораблѣ кождого понедѣлка и четверга.	
19) Торомъ св. Михаила треба ѣхати дней	40 до 60
20) Просмыкомъ Chilkot треба ѣхати дней	30
21) Найлучшій часъ до пущеня ся въ дорогу с 15. цвѣтня.	

Приѣхавши тамъ вже на мѣсце золотодайныхъ поль, до Klondyke, такъ треба платити за рѣчи:

1) Кошуля коштує	$5.00
2) Пара чоботъ	10.00
3) Пара чоботъ гумовыхъ	25.00
4) Шипка „Caribou“	40.00
5) Мука 50 фунтôвъ	20.00
6) Оденъ фунтъ волового мяса	0.50
7) Фунтъ солонины	0.75
8) Фунтъ кавы	1.00
9) Фунтъ цукру	0.50
10) Тузѣнъ яєць	0.50
11) Квасне молоко коповочка	1.00
12) Живи псы, оденъ фунтъ	2.00
13) Оскарды по	15.00
14) Шуфля по	15.00
15) Платия денна	15.00
16) Дерево на хату (1000 стôпъ)	750.00

Мѣсяцѣ, въ котрыхъ можна копати за золотомъ суть въ року май, червень и липень.

Выгôдне житє.

Въ Англіи въ мѣстѣ Tergumouth, одна стара панна пережила 30 лѣтъ въ лôжку. Одного вечера, маючи вже 38 лѣтъ въ р. 1868, положила ся цѣлкомъ здорова до лôжка спати. На другій день рано, сказала она, що найвыгôднѣйше жіє ся въ лôжку и постановила решту житя провести въ лôжку. Такъ и зробила. За помочію зеркала, заосмотреного въ специяльный приряд, уставленого коло лôжка, могла лежачи въ лôжку видѣти все, що дѣє ся на улици. До остатного часу житя тѣшила ся тая бабуся добрымъ здоровлемъ и принимала щоденно богато гостей. Передъ смертію важила 238 фунтôвъ.

Осторожно зъ еміграцією.

Центральне бразилійске правительство розвязало свою угоду зъ компанією „Метрополітана“ и теперь уже зовсѣмъ не занимае ся колонізацією и спроваджанемъ поселенцѣвъ. Теперь стягають ихъ на свою руку лишень плянтацийнй провінціи Санъ Паольо, Ріо Жанейро, Еспіріту Санто и Мінасъ-Ґерасъ и то только робôтникôвъ до плянтацій кавы. Провінція Парана, де найбôльше тягнуть нашй поселенцѣ, немае грошей навѣть на помѣръ землѣ. Тысячь галицкихъ родинъ не поселилось тамъ задля того, що правительство не хоче вымѣрити имъ землѣ. Провінція Сантъ-Катарина не спроваджуе поселенцѣвъ, але надала на се концесію гамбургскому товариству. Такъ само не пріймають поселенцѣвъ и въ Ріо-Грандъ де Суль. Все то подае справоздане генерального австро-угорского консуляту въ Ріо Жанейро, остерѣгаючи передъ еміграцією до всѣхъ провінцій, що лежать вже въ горячôй полосѣ, бо тамъ зъ робôтниками поселенцями обходять ся якъ зъ невôльниками.

Свиньске щастє.

Одинъ господарь въ околици Мильс у Франціи купивъ на торзѣ свиню и зарѣзавъ ею. Въ желудку зарѣзаной свинѣ знайшовъ металевый пулярезъ, а въ нѣмъ два банкноты по 1000 франкôвъ. Пулярезъ бувъ трохи заржавѣлый, але банкноты переховали ся були цѣлкомъ добре. — Чи-жъ не свиньске щастє?

Вѣсти робôтничй.

Переглядъ страйку.

Вѣдомо вже зъ попередныхъ донесень въ нашôй газетѣ, що страйкуючй майнерѣ збирались великими масами, сотками и такою толпою спѣшили до другихъ копалень, въ котрыхъ робôтники ще не були прилучились до страйку. Заразъ на початку взялись они до такои роботы, щобъ тымъ способомъ змусити прочихъ до застановленя роботы и разомъ зъ всѣми боротись о лучшу свою долю. Выдавалось, що така акція не буде добра, противно попсуе лишь начату вже роботу, бо межи тыхъ великою масою людей годѣ утримати порядокъ тымъ бôльше, коли безчестне поступоване компанистôвъ розъярило до крайности робôтникôвъ. Але показалось инакше. Робôтники держались всюды спокôйно, не прийшло до жадныхъ розрухôвъ, хотяй компанистами они були майже выкликанй до ужитя свого сильного робучого кулака. Вандруючи великими товпами зъ мѣсця на мѣсце позыскали ся, що богато дуже робôтникôвъ пôдъ впливомъ грôзнои товпы прилучились сейчасъ або пôзнѣйше до страйку, з'єднали для себе пресу и симпатію публики зъ причины ихъ спокôйного заховуваня ся и втягнули помѣжъ себе одну часть спокôйныхъ и терпеливыхъ своихъ товаришѣвъ — Славяньскихъ робôтникôвъ — въ котрыхъ збудили живе заинтересоване ся рухомъ робôтничимъ. Коли кореспондентъ „Свободы“ зайшовъ до Turtle Creek, де 10,000 майже люда розложилось таборомъ, оденъ Русинъ майнеръ говоривъ такъ: „Що ту бѣдный народъ набѣдуе ся ажь страхъ подумати. Коли верталисьмо зъ McGovern до Turtle Creek напавъ насъ на дорозѣ доцъ. Змоклисьмо, що и рубця сухого не було на насъ. Теперь знову ту ночуемо пôдъ голымъ небомъ ще й доцъ перепадають. Вправдѣ довозять намъ зъ Пітсбурга ѣсти, але народъ не мае воды. Вчера десь надыбали керницю въ фармера та закимъ тамъ сотный дôпхавъ ся, вже въ керници було сухо. А тй драбы компанисты анѣ не хочуть змилосердити ся падъ бѣднымъ народомъ. Але мы не уступимо. Єсли не згодять ся на нашй жаданя та не будуть доѣжати народъ ту тыми „injunction“, то прійде певно до бѣды. Зъ насъ кождый мусѣвъ брати зъ собою чи то револьверъ чи що мавъ, якъ йшлисьмо сюда.“

Зъ тои его бесѣды можна було видѣти, яке обурене и злôсть малювалась на лици Русина — робôтника. Ага, пôзнавъ Русинъ, що горстка тыхъ панôвъ дармоѣдôвъ, передъ котрыми вôнъ въ старомъ краю шапкувавъ ище зъ далека, така сама зволочь якъ и ту, що всѣ они однакой лупѣй, котрй-бы хотѣли жити зъ крови бѣдного народа; пôзнавъ Русинъ, що лишь робôтники самй можуть собѣ помочи, що они будуть паны, єсли лишь з'єднають и з'організують ся. Русины крайно повинни вступати численно до уній робôтничихъ, бо тй уніи боронять всѣхъ робôтникôвъ безъ розличія вôдъ высыску нехристôвъ-капиталістôвъ.

Вже 8 тыждень якъ тягнесь страйкъ. Полѣпшеня долѣ робôтникôвъ не видно, бо одни зъ нихъ прилучають ся до страйку а другй знетерпеливленй вôдходять. Въ протягу минувного тыжня найсправедливѣйшій (?!!) американьскій судїя выдавъ въ наслѣдокъ фалшивого представленя компанистôвъ богато „injunction“, котрыми заборонено неслушно проводирамъ страйку и другимъ особамъ промовляти публично. 12 августа знову выдано „injunction“ противъ всѣхъ майнерôвъ, котрй розложились таборомъ въ Plum Creek коло майнѣ славного DeArmita. Коли робôтникамъ перечитано таке судове розпоряджене, заявили они, що поступаючи въ границяхъ права они не провинили ся въ ничѣмъ противъ права, уважають прото выдане „injunction“ за несправедливе и не уступлять зъ мѣсця. Єсли-жъ бы мали арештовати проводирôвъ страйку, то всѣ робôтники скажуть ся арештувати а на ихъ мѣсце прийдуть свѣжй. То буде продовжати ся такъ довго, доки не полагодять ся жаданя ихъ.

Зъ руху страйкового.

— Columbus, O. Депеша надôслана сюда до головного бюра страйкуючихъ говорить, що копальнѣ въ Reynoldville и Rathmit, въ котрыхъ выдобувалось денно 4,000 тонъ вугля, замкнено.

— Springfield, Ill. 100 майнерôвъ зъ того мѣста, до котрыхъ по дорозѣ прилучилось 150 зъ Lincoln а 50 зъ Dawson, удались до Decatur, щобъ змусити майнерôвъ тамошныхъ до страйку.

— Evansville, Ind. Помимо „injunction“ выданого противъ нихъ страйкеры ранкомъ о 5. годинѣ розставились на дорозѣ, що веде до Ingle копальнѣ, и просили робôтникôвъ прилучитись до страйку. Богато зъ нихъ пристало.

— North Lawrence, O. До Wadsworth вырушило 2000 робôтникôвъ, щобъ намовити мѣсцевыхъ робôтникôвъ до страйку.

— Irvin, Pa. Вздовжь Пенсильванѣйскои колѣи вôдбуваютъ ся 50 миль на около того мѣста мітінги въ цѣли притягненя 5000 майнерôвъ до страйку.

— Становый инспекторъ фабричный въ Иллинойсѣ оскаржівъ 4 компаніи за переступство права о затрудненю дѣтей.

— Carroll D. Wright, шефъ бюра статистики робôтничои обчисливъ, що пересѣчный продуктъ, якій чоловѣкъ за рôкъ зробить, представляе вартôсть $1,888 а ему лишь $347 або 17-тый лишь процентъ вартости его силою створенои, а 83 проценты заберають фабриканты.

— St. Louis, Mo. Вôдъ чотырохъ лѣтъ допѣра первый разъ 2. юлія зачалось робити въ фабрицѣ Iron Mountain и мае робитись повный часъ.

— Lawrence, Mass. Фабрика бавовны „Atlantic & Everett“ мае бути замкнена въ августѣ. 2500 робôтникôвъ остане безъ роботы.

— Biddefort, Me. Ню-Йорскій фабрики бавовняй въ Іace, въ котрыхъ працюе 1500 робôтникôвъ, замкнено на пять тыждневъ.

— Трустъ фабрикантôвъ ланцухôвъ розвязаный, въ наслѣдокъ чого цѣна ихъ спала о 15 процентъ.

— Всѣ шклярнѣ на полудневôй сторонѣ въ Пітсбургу зъ причины, що ухвалено вже тарифу цѣлову, мають пустити въ рухъ — розумѣе ся, єсли страйкъ майнерскій скôнчить ся скоро.

— Въ Connellsvill-скôй околици мае выбухнути страйкъ. Минувного тыжня палилось въ 11,861 печахъ а выпалилось 120,924 коксу.

— Межи робôтниками фабрики „Scottdale Iron and Steel Co.“ а капиталістами мало що не прійшло до страшного розливу крови зъ причины, що фабриканты за помочію шерифôвъ спроваджували „scab-ôвъ“. Мѣсто 70 прийшло ихъ 20 и, довѣдавшись о що ходить, не пôйшли до роботы. Фабрики ще замкнени.

— Yonkers, N.Y. — Честный С. Сосенко пише намъ, що на ихъ плейзѣ згорѣла велика фабрика капелюхôвъ, черезъ що много нашихъ людей утратило роботу.

Де-що цѣкавого.

— Въ що королѣ бавять ся?—Нѣмецкій цѣсарь Вильгельмъ II. збирае листы всѣхъ тыхъ людей, котрй вôдзначили ся въ войнахъ того вѣку. Царь Александеръ III. любивъ збирати марки листовй и рабуючй птицѣ. Король Сербіи такожъ збирае марки, а принцъ Уельскій розмаитй файки. Королева Англіи збирае всѣ лахи, якй она коли носила. Королева Италіи Марґарита збирала розмаитй перлы, а якъ сынъ єѣ вженивъ ся, то подарувала ихъ невѣстцѣ. Теперь знову збирае старй рукавички и керицѣ и просить черезъ „Свободу“ всѣхъ, хто мае де-якй старй керицѣ, най зашле ѣй а она добре за то заплатить. Пишучій то вже заславъ свои и дôставъ ладный презентъ.

— По жовнѣрахъ зъ революціи 1776 р. есть лишь 6 вдôвъ въ тôмъ краю.

— На рôчнôмъ мітінгу „Прав. Общества взаимног“, котрый вôдбувъ ся въ Аллеґени, було то найважнѣйше, що оденъ православный ажь зъ Россіи дзвонивъ въ всѣ дзвоны. Такъ пише справоздавецъ І Н. въ „Свѣтѣ“.

RA 68

За „Свободу“ належить ся заплатити!

[...]НЫЙ ПАПЕРОСЪ.

Оповѣданє зъ сербского
МІЛЕНЫ МРАЗОВИЦЪ.

(Конець.)

Теперь розставили ихъ въ вôддаленю чотырьохъ до пяти кроковъ вôдъ себе. Зъ по-за ихъ плечей вôддѣлъ войска уступивъ ся на бôкъ, щобъ выйти по-за границѣ куль; передъ кождымъ засудженымъ поставили по шесть воякôвъ; зъ нихъ три зложили ся до стрѣляня.

Мужики стояли непорушно, сонно звѣсивши рамена, зъ перехиленою на бôкъ головою. Непорушно, безъ выразу дивили ся ихъ чорни очи въ цѣвки вымѣреныхъ проти нихъ ґверôвъ. Нѣхто не подумавъ о томъ, щобы звязати имъ руки, або заслонити очи. Може шкода имъ було часу на такі заходы. И такъ прецѣнь стояли спокойно.

Командантъ вôддѣлу стоявъ осторонь, такъ що засудженѣ не могли его бачити, и вже мавъ дати знакъ. Мовь прочуваючи се, найстаршій мужикъ йойкнувъ тихо, коротко, жалôстно, а въ очахъ его замиготѣвъ промѣнчикъ, якій запалює въ страдаючôй души чувство страху. Благаючи, простеръ наперёдъ руки. Приступили до него.

— Чого тобѣ ще?

Мутнымъ окомъ кинувъ докола. Ахъ, то поле широке, широке — але передъ нимъ стѣна людей зъ наѣженымъ оружемъ. Чого ему ще? Гмъ, чого-жь бы ему ще бажати.

По-за вôддѣломъ стоявъ кавалеристъ и крутивъ собѣ папероса. Лакомо спочивъ на нѣмъ поглядъ Йоза.

— Папероса! — промовивъ дивнымъ охрипльмъ голосомъ.

Принесли ему тютюну. Взявъ тôлько, кôлько могло змѣстити ся на маломъ, тонкомъ папѣрцю и почавъ крутити помалу, помалу...

Три товаришѣ звернули до него головы. Два здоймили турбаны и перехрестили ся. Третый, наймолодшій, не змѣнюючій позиціи, склонивъ голову на груди и тремтячими устами почавъ спѣвати монотонну пѣсню:

Хто дасть нашѣ овечкамъ въ оборѣ?
Хто напоить наши конѣ скоря?
Аяо!

Хто потѣшить неньку мою бѣдну,
Дасть прислугу батькови послѣдну?
Аяо!

Вже я въ лѣсъ не выберусь нынѣ,
Не ходити-му по полонинѣ!
Аяо!

Все для мене вже скôнчилось, пробô!
Не мои вже сонце, горы, рѣки,
Въ чорнôмъ гробѣ я спôчну на вѣки.
Аяо!

Вихоръ загудѣвъ голоснѣйше и заглушивъ монотонни жалѣ.

Коротшій, що разъ коротшій стававъ папѣросъ Йоза. Малѣвъ переражаючо живо. Скоро запаливъ его по затягнувъ ся перший разъ, мовь нове жите вступило въ него. А теперь. — По надъ головами воякôвъ бачивъ золотисте пасмо облакôвъ на виднокрузѣ. Сухе листе, трава, зовсѣмъ квѣты носили ся пôдъ вѣтромъ. Ахъ, якій вôнъ холодный и острый, яка зимна та земля пôдъ его босими ногами, яке понуре те сонце безъ блеску, а люде безъ милости!... . . . Гôрко було на устахъ, але пакнувъ разъ еще, еще разъ, той папѣросъ, що допалюючи ся, пѣкъ ему пальцѣ и уста —

— Кôнчи-жь бо, хлопе!

Еще разъ пакнувъ Йозо — и кинувъ недогарокъ передъ себе на траву. Пôднѣсъ ся тонкій, синій стовпикъ дыму. Нерухомо дививъ ся на него Йозо. Наразъ командантъ похилявъ шаблю — и сальва залунала.

Передсмертний жалѣ вмовкли. Чотири хлопцѣ поконили ся на землю.

Але Йозо впавъ лише на колѣна. Зъ трохъ куль тôлько двѣ поцѣлили его въ груди, зъ котрыхъ теперь бухала кровь. Сильно выпрямили ся мушкулистѣ члены. Вôнъ помалу выпрямивъ ся знову и широко отвертыми очима вдививъ ся въ тлѣючій недогарокъ; здавало ся, що простягае по него руку.

— Капралю, — промовивъ командантъ — добійте его!

Капраль зближивъ ся и стрѣлилъ. Чоло Йоза облило ся кровью — вôнъ впавъ на ознакъ якъ звѣръ поцѣлений стрѣльцемъ въ само серце.

А папѣросъ все еще тлѣвъ.

Переклавъ В. ЩУРАТЪ.

LEHIGH VALLEY R. R.

Зъ нагоды конвенціи товариства G. A. R. колѣйова компанія LEHIGH VALLEY R. R. зпижила цѣну тікетовъ до Buffalo въ дняхъ вôдъ 21 до 24. августа. Тікетъ той есть гажный до повороту зъ Buffalo вôдъ 24. до 31. августа. Хто бы хотѣвъ довше еще зôстати въ Buffalo, нехай йде въ Buffalo на діпо до агента и тамъ за доплатою 25 цт. вымѣнить ему тікетъ платный до 20 септембра. — Зпижена цѣна тікету зъ Buffalo до Niagara Falls (50 цнт.) и до другихъ мѣстъ.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. Геренчака и Ф. Михальского.
въ Jersey City, N. J. 38 Green Str.

Кождый Русинъ идучій зъ краю, чи до краю, або маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи околици, повиненъ вступити до того готелю, бо:

Тутъ дôстане найздоровшій и найтаній напитки всякого рода.

Дôстане нôчлѣгъ таный, чистенькій и безпечный.

Понеже зъ того готелю лишь пару крокôвъ до пенсильванійского, лігайского и центрольского діпа, а также діпа, звôдки стрѣткары розходять ся по цѣлôмъ мѣстѣ и околици, якъ Newark, Bayonne и т. д.

Феры до Ню Йорку и Бруклина также пôдъ носомъ.

Въ тôмъ готелю порадять вамъ б е з п л а т н о, де тану шіфкарту купити, а если не знаете, то запровадять васъ охотно на діпо, або на шифу, та взагалѣ дадуть всяку добру раду.

Въ готелю тôмъ е также прекрасна галя на мітинґи, забавы и весѣля.

LEHIGH VALLEY R. R.

Тренъ зъ Mt. Carmel до Centralia, Shenandoah, Pottsville, Mahanoy City, Hazleton, Mauch Chunk, Philadelphia и New York о год. 5:32 и 8:40 рано; 12:27 и 4:28 пополудни.

До Centralia, Pottsville, Hazleton, Wilkes-Barre, Easton о год. 5:32 и 8:40 рано; 12:27, 4:28, 5:28 и 8:10 по полудни.

Поспѣшни поѣзды (Express trains) до Shenandoah, Pottsville, Hazleton, Wilkes-Barre, Mauch Chunk, Philadelphia и New York о год. 5:32 рано; 12:27 и 4:28 пополудни.

Тренъ, котрый ѣде о год. 5:32 зъ Mt. Carmel, ѣде просто до Philadelphi-и.

Тренъ до Wilkes-Barre, Elmira, Buffalo, Niagara Falls и т. д. о год. 5:32 и 8:40 рано; 12:27 и 8:10 пополудни.

Тренъ до Shamokin о год. 7:30, 9:40, 11:37 рано; 2:17, 4:38, 7:18 и 9:45 пополуд. Вертае зъ Shamokin до Mt. Carmel о год. 5:15 и 8:20 рано; 12:15, 4:10, 5:10, 6:30 и 7:50 пополудни.

Тренъ вôдъѣзджае зъ Mt. Carmel до Pottsville о год. 5:32, 8:40 рано; 12:27, 5:28 и 8:10. Приѣзджае до Pottsville о год. 6:45, 9:52 рано; 2:03, 7:06 и 9:50 пополудни. Тôлько разъ треба пересѣдати ся до и зъ Pottsville.

Тренъ до Sunbury и на всѣ лініи Penn'a R. R. о год. 7:30, 11:37 рано; 2:17, 7:18 пополудни.

Недѣльни трены до Філядельфіи и Ню-Йорку о год. 8:35 рано.

До Шамокінъ о год. 10:35 рано; 2:27 и 7:59 пополудни.

Недѣльный тренъ до Wikes-Barre о год. 8:35 рано; 5:55 пополудни.

Пасажиры, котри хотять ѣхати дальше на весты, якъ до Chicago, St. Louis, Detroit, Kansas City, Omaha, Denver, St. Paul, Milwaukee и San Francisco, нехай купують тікеты у Lehigh Valley R. R. компаніи.

ROLLIN H. WILBUR, Gen'l Supt. — CHAS. S. LEE, Gen'l Pass Agt.

T. TALPASZ
ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЬ
РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— И —
ГОТЕЛЬНИЧІЙ.
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.

Недалеко руской плебаніи.

Добрый вечеръ друже мôй!
— Добрый вечеръ, свате!
А куда такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!

* * *

Що за Талпашь? Звôдки вôнъ?
— Та-жь краянъ нашь милый
— У него всѣ Русины
— Пôдкрѣпляють силы!...

* * *

— Що за брындза й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслугуе якъ братамъ!
— Тапьо надзвычайно!

J. LIACHOWICZ
(I. Ляховичь)
425 Shamokin st.
ШАМОКИНЪ, ПА.

Польско-литевскій зегармістръ и ювілеръ

Всяки направы зегаркôвъ выконуе точно, таньо и въ короткôмъ часѣ и за направу гварантуе. — Мае на складѣ великій выбôръ зигаркôвъ золотыхъ и срѣбныхъ по дешевôй цѣнѣ, и за доброту кождого зигарка гварантуе.

Обручки слюбни, якъ хто купуе дôстае въ подарунку гарный будѣкъ.

Стѣнни зеґары дае на выплатъ.

HENRY FREY
PHOTOGRAPHER
421 Lackawanna Ave.
Scranton, Pa.

Хочешь мати красну фотографію, вѣрный портретъ, зайди до того фотографа. Вертаешь зô слюбу зайди зъ жѣнкою до него, дай ся здняти, а будешь мавъ на цѣле жите памятку. Маешь ладну дитинку дай фотографовати у него, а будешь мати красный образъ. Есть у Васъ братство, най зайде до того фотографа, а вôнъ Вамъ зробить фотографіи и портреты, яки хочете. — У него рôжнородни фотографіи и портреты можна замовити и то по дуже умѣркованôй цѣнѣ. — За роботу гварантуе.

Бенедіктъ Талпашь
(Benedict Talpasz)

— Russian Meat Market —
Pine str., — Shamokin, Pa.

*** напротивъ руской плебаніи.

Тôлько оденъ на цѣле мѣсто рускій бучеръ. Продае все свѣже мясо и волове и теляче и вепровину. — Розвозить въ часъ.

Братя Русины! Спомагаймо себе всѣ вспôльно на кождôмъ крôцѣ, а будуть зъ насъ люде!

H. FEINBERG,
ЗЕГАРМІСТРЪ и ЮВІЛЕРЪ.

Мае свôй великій складъ въ рускôмъ домѣ, коло руского стору на Shamokin Str. въ ШАМОКИНЪ, ПА.

Направляе зеґарки дуже добре таньо. Мае на складѣ великій выбôръ зегаркôвъ золотыхъ и срѣбныхъ и спродае по дешевыхъ цѣнахъ.

Иванъ Глова.
JOHN GLOWA
(POSTMASTER)
Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCESIOR.

Всякй потрѣбни рѣчи до житя, якъ також убраня майнерски и звычайни можна купити.

Посылае також грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, таньо и беспечно.

Продае шіфкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного предсѣдателя „Союза".

LAUER BREWING CO.
въ READING, PA

ЗАЛОЖЕНЫЙ 1866 року. — Выробляе 25.000 бочокъ мѣсячно.

Пиво одного зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Pennsylvenia „LAUER BREWING CO." есть вôльне вôдъ всякихъ примѣшокъ, и для того есть найздоровшимъ. Завсѣгды одно и тое самое до доброты и прiемного смаку и есть споряджане пôдъ зарядомъ одного зъ найздôбнѣйшихъ и досвѣдченыхъ пивоварôвъ.

Выробляе въ найлѣпшôмъ ґатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults.

Сальонесты и приватнѣ родины повинни замавляти пиво лишень въ броварѣ:

LAUER BREWING CO.
READING, PA.

Хто хоче справити яку оѳеру до свои церкви нехай ся зверне до найсолѣднѣйшого и найлѣпшого

Руского товариства для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ въ Самборѣ.

ТОВАРИСТВО СЕ МАЕ У СЕБЕ НА СКЛАДѢ:

наплечники, стихари, поясы, обрусы, плитоны, фелоны, епитрахилѣ, образы, плащаницѣ, чаши, лѣхтарѣ, хресты, хоругвы, книги церковни и взагалѣ всякй рѣчи потрѣбни до ужитку церковного.

ЯКЪ НАЙДЕШЕВШИ ЦѢНЫ.

При замовленяхъ на бôльше якъ 100 злр. а. в. вôдповѣдный опустъ (рабатъ).

Всѣ рѣчи выкôнчени стисло посля приписôвъ гр. кат. обряду. Товаръ приходить на мѣсце призначеня найдальше за мѣсяць вôдъ часу замовленя.

Товаръ высылаесь лишь за попереднымъ присланємъ належитости, або за послѣплатою (C. O. D.).

Адресуйте такъ:

„Товариство для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ" въ Самборе,
AUSTRIA, GALICIA.

Одинока руска бучерня на цѣле мѣсто на Second str. на противъ друкарнѣ „Свободы"

Ю. Щипчика и Г. Трохановского.
въ Mt. Carmel, Pa

Въ кождôй хвили свѣже мясо всякого рода. Й волове и теляче и вепрове. Ану газдынѣ не волочѣть ся по чужихъ — маете своихъ!

Wanted—An Idea Who can think of some simple thing to patent? Protect your ideas: they may bring you wealth. Write JOHN WEDDERBURN & CO., Patent Attorneys, Washington, D. C., for their $1,800 prize offer and list of two hundred inventions wanted.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ШТОРЪ
въ
ОЛИФАНТѢ ПА

ГЕОРГІЯ ХИЛЯКА

Звѣстного руского патріоты.

Есть се найлучше заосмотреный зô всѣхъ шторôвъ во всѣ потрѣбни товары и всякого рода по якъ найтаньшôй цѣнѣ.

Каждый тамошный Русинъ уважаючи себе правдивымъ и щирымъ патріотомъ, най спѣшить до свого руского штору. Особенно пани ґаздынѣ най идуть громадно!

На що Юськôвъ, Шмулѣвъ спомагати? Идѣть до свого.

Читайте и уважайте.

Станъ и огляни всѣ возы для бучерôвъ, гросерникôвъ, голсельникôвъ (до розвоження пива) и розличнй другй, роблений зъ найлѣпшого матеріялу и найлѣпшой роботы.

Головне ковальство!

Спеціяльно выробляють ся желѣзни плоты, и обгородженя надгробникôвъ.

J. B. Zimmerman
Cor. Independence and Market str.
SHAMOKIN, PA.

M. ROTHSCHILD,
642 E. Sunbury St.
ШАМОКИНЪ, ПА.

Великій складъ всякого рода убрань, для старшихъ и для дѣтей. Капелюхи, шапки и всякй другй рѣчи того рода въ найлѣпшôмъ ґатунку, въ низкихъ цѣнахъ.

R. H. Morgan
23 North Main Str.
SHENANDOAH, Pa.

R. H. MORGAN — SHENANDOAH, PA.

CAPS, BADGES, UNIFORMS.

GREEK I RIM KAT. SPOLOK
SV. AR. MICHAEL
SHEFFIELD, PA.

Выробляе фаны, пасы, шапки и вôдзнаки для Братствъ. Пишѣть по цѣнники и по пробу.

Dr. F. J. Meek
Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ
Cor. Shamokin and Chesnut str.

Одинокій лѣкарь, славянинъ на цѣле мѣсто. Лѣчить всякй хоробы совѣстно и въ короткôмъ часѣ. Особливо незрôвнаный лѣкарь въ справахъ положничихъ. Говорить по англійски, по руски и по польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора, нашимъ Русинамъ.

J. BOBKOWSKI
ПРЕДПРІЕМЦЯ ПОХОРОНÔВЪ.

Вынаймае також керичи на похороны, хрестины и весѣля по дуже низкихъ цѣнахъ.

300
PEARL and MULBERRY st
SHAMOKIN PA.

Удавайте ся въ потребѣ до него.

Dr. John Szlupas
421 Penn. Ave.
SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкарь Довголѣтна практика дала ему способнôсть стати добрымъ лѣкаремъ. Лѣчить успѣшно всякого рода хоробы. Мае також свою власну аптику, въ котрôй выробляють ся дуже добри и помôчни лѣкарства.

Розмовить ся по руски, литевски, по польски и по англійски. — На цѣлôй околици знають добре Шлюпаса!

Гаврінлъ Малнякъ
Гуртовный складъ
(Wholsale)
20 Market st.
SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже добро пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки (whiskey) и лікеры найлѣпшого ґатунку

Братя! замовляйте у свого!

РЕСТАВРАЦІЯ и КАВЯРНЯ.
TROMETTERS'
(Тромейтеръ)
Cor. Rock & Sunbury str.
SHAMOKIN, PA.
напротивъ National Bank.

Снѣданя, Обѣды, Вечери.

Въ кождôмъ часѣ можна дôстати такъ горячй якъ и зимнй перекуски. Потравы приладжени на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга пильна и солідна.

Осôбный покôй для родинъ. — Найлучши вина, пива, лікеры, віски и всѣ можливй напитки. Цѣна дуже мала.

Препоручае ся всѣмъ сю реставрацію, а передовсѣмъ приѣзджимъ.

Пишучій сей адвертайсментъ ручить за Тромейтера.

Ike Goldschmidt
Clotheir, Tailor & Hatter
25 & 27 N. Oak str.
Mt. CARMEL, PA.

— Заложеный 1880 р. —

Рôжного рода найлѣпшй убраня по дешевыхъ цѣнахъ.

Посылае грошѣ до Европы на money order, або черезъ найлѣпши банки.

Мае агенцію найлѣпшихъ компаній ассекурацийныхъ и полагодже ассекурацію вôдъ огню и на жите по дешевыхъ цѣнахъ.

Его довголѣтна честна праця, говорить сама за него.

Юліанъ Копыстяньскій
(Julian Koptsčianski)
420 W. Pine st.
ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный сальонъ рускій. — Найлучши напитки можна ту достати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого ґатунку, горѣвки досконалй, цигара дуже добрй.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька.

O. Murdza & Bro's
46. Second st.
MT. CARMEL, PA.
О. МУРДЗА и БРАТЪ.

Сторъ заосмотреный въ найлѣпшй товары, спроваджованй впростъ зъ найперших складôвъ. — Майже всѣхъ Русинôвъ въ Mt. Carmel заосмотрюе въ живности. Продае також одяги майнерскй и посылае грошѣ до старого краю таньо, точно, скоро и беспечно.

Свой до свого — а до чужого не пхай ся. Жидôвъ оминайте зъ далека!

Молись, трудись, учись, до „СОЮЗА" запишись, до читальнѣ ходи, Бога въ сердцю май, ближнього люби, церковь посѣщай, „СВОБОДУ" читай, Русь святу люби, доброму научайся, грошей не марнуй, въ процеса не вдавай ся. Въ льотерію не грайте, тôлько грошь щадѣть. Братя! намъ треба „Народного Дому", ану скиньтесь по центови. Се не забувайте! . . . . Буде зъ васъ.